

BOZLAK BİR YÜREK YANGINIDIR

Hayrettin DURMUŞ

Bozlak, bir uzun havadır. İçinde büyüyen yangının dışarıya vurmasıdır. Derdinden feryat edenlerin, acısını haykırانların çıղlığıdır. Bozlakların da bir yazanı, bir düzeni vardır. *Dede Korkut'ta*, *Divan-ı Lügat-it Türk'te* çıkar karşınıza. Yavrusu ölen deve nasıl böğürürse evladından ayrılan ana da öyle bağırır. “Arap atlar yakın eder ırağı / Yüce dağdan aşan yollar bizimdir” der, düşürür sizi yollara Avşar bozlağı. “Durur durur yâr göğsünü geçirir / Yoksa bugün ayrılığın günü mü?” der, yakar gider içini, canından can koparır Türkmen bozlağı. “Aydost” diye diye kırat sırtında Şekerdağı'nı dolansa da bağdaş kurar yüreğine. Demlenir yürekte acılar, söyler onu “Su yolunda bacılar”, “Zalım poyraz gıcım gıcım gıcılar”, gamlanır gönül, dağa taşa pay eder acısını.

Bozlak yürekte demlenir, yüreğe söylenir, yürekle dinlenir. Yelesinden ne hayaller savrulur, gözlerinden ne sevdalar okunur; “Kırat gemin almış yol mu dayanır?” der, düşersiniz yollara... Yol arkadaşımızdır bozlaklar. Aslında her bozlak, başlı başına bir hikâyedir.

Sevdasından kemikleri terler âşığın. Yüzdeki göz izini görenler, kemikteki aşk sesini de duyarlar. Boşuna mı “Ölüp de mezara girdiğim zaman / Ben susayım kemiklerim söylesin.” diyor Yozgat sürmelisi. Mezarı yol üstünde olsun ister âşık. Yâr gelir geçerse canlanacak gibi olur. Adam ölmüş, cesedi tabutta ama sevdiğinin yazması tabutunun üstüne atılırsa görün siz o ölüdeki sevinci!

Seven yârine kıyamaz. Kandildeki fitil gibi yansa da umurunda değildir. Yeter ki incinmesin sevgili. Bastığı hasır olur, çiğnediğı toprak. İşte size Çekiç Ali'den bir yaprak:

Sarı yazma yakışmaz mı güzele?

Sarardı gül benzim döndü gazele

Ben gidiyom sen yârini tazele

Al da beni taştan taşa çal güzel.

Rahmetli anacığımın da yanıkı yüreği. “Dam Başında Sarı Çiçek” türküsünü duydu mu yaşardı gözleri. Anadolu insanı işte. Yengelerimle atıştığı zaman “Ne İstanbul koydum, ne de Konya’yı / Gönlüme münasip yâr bulamadım. Benimle mercimeğiniz taşı” derdi. Ses kesilir, durulurdu ortalık...

Gidenlerin ardından ne çok ağıt yakıldı, ne çok yandı canımız ama dayanma gücü verdi imanımız. Hangimizin boynu bükülmedi, ciğeri sökülmedi ki? Yandık, yakıldık ama hep umut yeli esti yüreğimizde. Fidanı dağların ardına diktik. Uslandı yüreğimiz, figanı kestik. Sevdayı derdimize ilaç eyledik ve zemheride umudumuzu yemledik. Kavi kıldık yüreğimizi çünkü diriydi umutlarımız.

İnsanız işte. Acı da bizde, sevinç de. Gülmek de bize, ağlamak da. Zafer naraları da savururuz, bozgun türküleri de çığırırız. Bütün renkleriyle, bütün yönleriyle varız. İnsan kâinatın en şerefli olarak yaratılan ve tabiattaki varlıkların iradesi eline bırakılan tek canlı. En uzun sinema şeritlerini, en güçlü bilgisayarları, en kuvvetli vericileri gölgede bırakan düşünme, hafıza, hayal gücü en büyük nimet olarak kendisine sunulan müstesna varlık. Her gün binlerce fikir konaklar beynimizde. “Kendim buradayım, gönlüm sılda.” der, dolaşırız dünyayı ve geçer gideriz dünya üzerinden...